Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Cyflwyniad

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales

cwmpas

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Cyflwyniad

Ers 2014, mae Busnes Cymdeithasol Cymru wedi comisiynu arolwg mapio dwyflynyddol o'r sector busnes cymdeithasol yng Nghymru.

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales

cwmpas

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Cyflwyniad

Mae dau ddiben i'r ymarfer mapio: deall maint a graddfa'r sector busnes cymdeithasol, a gwirio iechyd y sector.

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales
cwmpas
Busnes Cymru | Business Wales
Llywodraeth Cymru
Welsh Government
Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Cyflwyniad

Yn 2020, canfu’r arolwg sector a oedd yn adfer ar ôl Covid-19, lle’r oedd effaith y pandemig yn atal twf yn hytrach nag achosi dirywiad.

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Cyflwyniad

Mae astudiaeth 2022 yn awgrymu bod y sector yn dangos arwyddion cryf o ehangu trwy weithgarwch entrepreneuraidd.

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales
cwmpas
Busnes Cymru | Business Wales
Llywodraeth Cymru
Welsh Government
Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Cyflwyniad

Fodd bynnag, mae yna arwyddion o fregusrwydd o fewn y sector gyda thystiolaeth yn awgrymu y gallai effeithiau'r pandemig fod yn parhau o hyd, yn ogystal â phwysau yn sgil gostyngiad mewn arian cyhoeddus, prisiau ynni sy'n codi a chwyddiant uchel.

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales
cwmpas
Busnes Cymru | Business Wales
Llywodraeth Cymru
Welsh Government
Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Cyfansoddiad y sector

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales

cwmpas

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Cyfansoddiad y sector

Mae yna tua 2,828 o fusnesau yn y sector - cynnydd o 22% ers 2020 (2,309).

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales

cwmpas

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Cyfansoddiad y sector

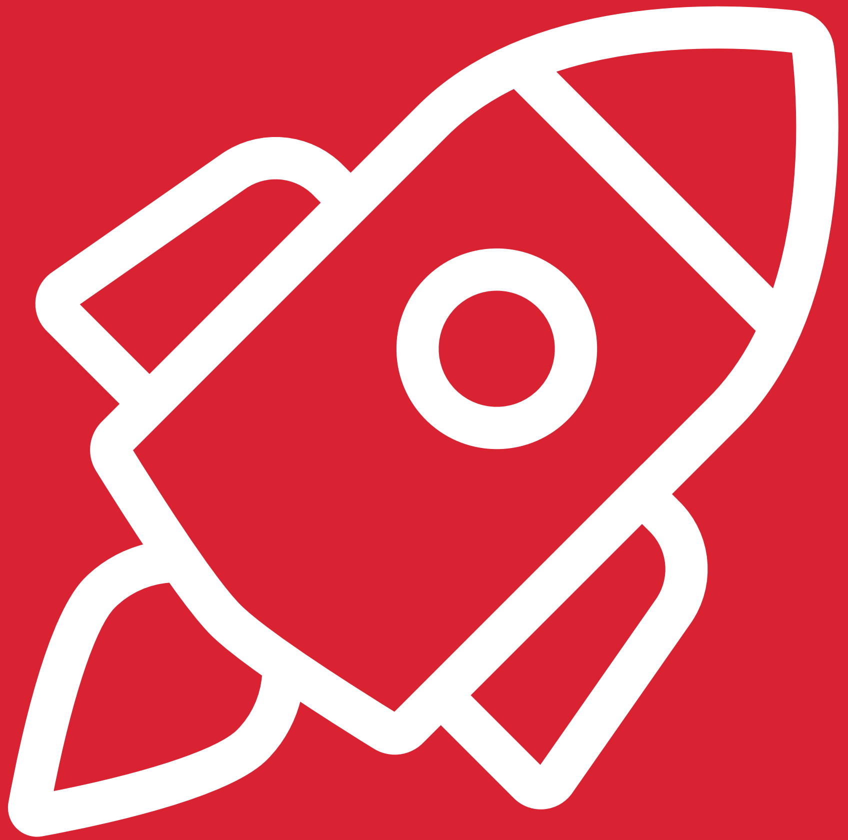

Mae busnesau cymdeithasol bellach yn cyfrif am 2.6% o gyfanswm y stoc busnes yng Nghymru - i fyny o 2.2% yn 2020.

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales

cwmpas

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Cyfansoddiad y sector

Amcangyfrifir mai cyfanswm gwerth y sector, yn seiliedig ar drosiant amcangyfrifedig busnesau cymdeithasol hysbys ac adnabyddadwy yng Nghymru, yw £4.8 biliwn.

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales

cwmpas

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Cyfansoddiad y sector

Cyfrifir cyfanswm cyflogaeth fel 65,299 - cynnydd o 16% ers 2020.

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales

cwmpas

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Cyfansoddiad y sector

Cyfrifir nifer o wirfoddolwyr fel 54,261 - cynnydd o 14% o 2020 ymlaen.

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales

cwmpas

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Rhwystrau rhag tyfu

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales

cwmpas

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Dangosodd y data fod busnesau, yn gyffredinol, yn ceisio ehangu ac arallgyfeirio. Y prif rwystrau i dyfiant oedd:

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Rhwystrau rhag tyfu

Diffyg adnoddau a/neu amser staff (52%).

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales

cwmpas

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Rhwystrau rhag tyfu

Ennill arian grant (51%).

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Rhwystrau rhag tyfu

Hinsawdd economaidd/chwyddiant uchel (48%).

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales

cwmpas

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Rhwystrau rhag tyfu

Costau ynni (31%).

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales
cwmpas
Busnes Cymru | Business Wales
Llywodraeth Cymru
Welsh Government
Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Anghenion cefnogaeth

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales

cwmpas

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Roedd busnesau'n gallu cynnig ymatebion testun rhydd yn ymwneud â'r cymorth roedd ei angen arnynt i fynd i'r afael â'u rhwystrau rhag tyfu. Dyma oedd yr atebion mwyaf cyffredin:

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Anghenion cefnogaeth

Cefnogaeth marchnata (16%).

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales

cwmpas

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Anghenion cefnogaeth

Cael gafael ar gyllid (15%).

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Anghenion cefnogaeth

Recriwtio staff a gwirfoddolwyr (14%).

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Anghenion cefnogaeth

Cynllunio ariannol a/neu hyfforddiant (14%).

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Anghenion cefnogaeth

Cost hyfforddi staff (13%).

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales

cwmpas

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Anghenion cefnogaeth

Mentora (12%).

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales

cwmpas

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Gweithredu ar Sero Net

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales

cwmpas

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Cafodd cwestiynau ar ymrwymiadau a chamau gweithredu'r sector ar allyriadau carbon Sero Net eu cynnwys yn yr ymchwil am y tro cyntaf yn 2022:

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Gweithredu ar Sero Net

Dywed 15% o fusnesau cymdeithasol yng Nghymru eu bod wedi ymrwymo'n llwyr i ddod yn garbon niwtral neu'n Sero Net.

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Gweithredu ar Sero Net

Y prif reswm dros beidio ag ystyried Sero Net oedd yr angen i flaenoriaethu agweddau eraill o'r busnes (27%).

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales
cwmpas
Busnes Cymru | Business Wales
Llywodraeth Cymru
Welsh Government
Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Gweithredu ar Sero Net

Rhesymau arall dros beidio ystyried Sero Net oedd ei bod ‘ddim yn eu pŵer/ddim yn berchen ar eiddo’ (18%) neu ‘ddim yn berthnasol’ i natur eu gwaith (19%).

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales
cwmpas
Busnes Cymru | Business Wales
Llywodraeth Cymru
Welsh Government
Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Gweithredu ar Sero Net

Dywedodd busnesau y gallai grantiau/cymhellion helpu (44%) a hoffai bron chwarter gael cyngor neu arweiniad.

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales

cwmpas

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Crynodeb

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales

cwmpas

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Llywodraeth Cymru
Welsh Government
Undeb Ewropeaidd
European Union
Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Crynodeb

Mae'r rhagolygon ar gyfer twf busnes yn optimistaidd dros y tymor hir, gyda llawer o fusnesau cymdeithasol yn gadarnhaol ynghylch eu trosiant a'u helw yn y dyfodol.

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales

cwmpas

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Crynodeb

Rwystrau allweddol i dwf wnaeth busnesau cymdeithasol nodi oedd diffyg adnoddau ac amser, cael cyllid grant, yr hinsawdd economaidd bresennol, a chostau ynni cynyddol.

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Crynodeb

Er mwyn gweld twf parhaus, dywed busnesau eu bod angen cymorth gyda marchnata, cyrchu cyllid, recriwtio, hyfforddiant, a mentora.

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales

cwmpas

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Crynodeb

Mae llawer o ddangosyddion yn cyd-fynd â ffigurau 2018, yn dilyn cwymp yn 2020. Mae hyn yn awgrymu, yn ystod y pandemig, bod busnesau cymdeithasol mewn cyfnod o gydgrynhoi neu oroesi, ond eu bod bellach yn ceisio tyfu eto.

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales

cwmpas

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Ymateb gan Glenn Bowen, PSG dros dro Cwmpas

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales

cwmpas

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Ymateb gan Glenn Bowen, PSG dros dro Cwmpas

Dywedodd Glenn Bowen, PSG dros dro Cwmpas, sy'n darparu rhaglen Busnes Cymdeithasol Cymru:

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales
cwmpas
Busnes Cymru | Business Wales
Llywodraeth Cymru
Welsh Government
Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Ymateb gan Glenn Bowen, PSG dros dro Cwmpas

"Mae'r astudiaeth arwyddocaol hon yn amlygu rôl gynyddol bwysig busnesau cymdeithasol mewn cymunedau yng Nghymru, yn enwedig yn y frwydr i fynd i'r afael â thlodi.

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Ymateb gan Glenn Bowen, PSG dros dro Cwmpas

"Maen nhw’n aml yn cynnig gwasanaethau mewn ardaloedd difreintiedig na fyddent ar gael fel arall; maen nhw’n creu cyfleoedd cyflogaeth newydd, yn cyfrannu at ddatblygu economaidd mewn cymunedau sydd dan anfantais, ac yn aml yn targedu eu gwaith yn uniongyrchol i helpu pobl ddifreintiedig.

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Ymateb gan Glenn Bowen, PSG dros dro Cwmpas

"Mae hyn yn bwysicach nag erioed o ystyried y pwysau ariannol sy'n wynebu awdurdodau lleol a'r argyfwng costau byw sy'n wynebu ein cymunedau.

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022

Busnes Cymdeithasol Cymru
Social Business Wales

cwmpas

Busnes Cymru | Business Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
European Regional Development Fund

Ymateb gan Glenn Bowen, PSG dros dro Cwmpas

"Gobeithiwn y bydd data o'r ymarfer mapio yn helpu Llywodraeth Cymru ac awdurdodau lleol i ddatblygu polisïau, cynllunio a chynnal gwasanaethau cyhoeddus, a dyrannu arian er mwyn parhau i gefnogi'r sector."

Mapio'r Sector Busnes Cymdeithasol yng Nghymru / Cyfrifiad 2022